

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Ion Druță

examinând recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Universal-Farm”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Universal – Farm” SRL împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Raiffeisen Leasing” Societatea cu răspundere limitată cu privire la încasarea prejudiciului material și restituirea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2015, „Universal-Farm” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Raiffeisen Leasing” SRL privind obligarea de a perfecta și a transmite actele translativ de proprietate asupra autovehiculului, încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată din 13 aprilie 2017, reprezentantul „Universal-Farm” SRL a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat obligarea de a perfecta și a transmite actele translativ de proprietate asupra autovehiculului, încasarea prejudiciului material în cuantum de 22 300 euro, a venitului ratat în mărime de 30 550 euro și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 noiembrie 2017 s-a încetat procesul civil la cererea de chemare în judecată depusă de către „Universal-Farm” SRL împotriva ÎCS „Raiffeisen Leasing” SRL privind obligarea de a perfecta și a transmite actele translativ de proprietate asupra autovehiculului, din motivul existenței între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri a hotărârii arbitrale, care a devenit obligatorie pentru părți.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 noiembrie 2017 a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către „Universal-Farm”

SRL împotriva ÎCS „Raiffeisen Leasing” SRL privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

La 14 decembrie 2017, „Universal-Farm” SRL a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate de SC „Universal-Farm” SRL, concomitent solicitând scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018 s-a admis parțial cererea înaintată de către SC „Universal – Farm” SRL privind scutirea de la plata taxei de stat în mărime de 24375 lei. S-a scutit parțial SC „Universal-Farm” SRL de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 16875 lei. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SC „Universal-Farm” SRL, apelantului fiind acordat termen până la 21 martie 2018, ora 11:00, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 7500 lei și a cererii de apel motivată.

La 21 martie 2018, apelantul „Universal-Farm” SRL a depus cerere de apel motivată, însă nefiind de acord cu încheierea menționată, în partea ce privește scutirea parțială de la plata taxei de stat, la aceeași dată, „Universal-Farm” SRL prin intermediul avocatului Andrei Botnari (mandatul nr. 0904441 din 23 februarie 2016), a declarat recurs, solicitând casarea încheierii contestate, scutirea SC „Universal-Farm” SRL de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii spre examinare a cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că încheierea contestată este ilegală și neîntemeiată. Totodată, invocă că situația economică a apelantului este precară, întrucât nu mai poate activa în domeniul farmaceutic care este activitatea sa de bază, iar respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat ar îngreuna accesul recurentului la justiție.

La 11 mai 2018, reprezentantul ÎCS „Raiffeisen Leasing” SRL a depus referință la recursul declarat de către „Universal-Farm” SRL, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, în partea scutirii SRL „Universal-Farm” de plăti taxa de stat în mărime de 16875 lei cu emiterea unei noi decizii, în această parte, prin care să fie respinsă integral cererea SRL „Universal-Farm” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat, care urmează a fi respins din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC *„instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”*.

Conform art. 368 alin. (1) CPC „dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor”.

Astfel, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018 s-a admis parțial cererea înaintată de către SC „Universal – Farm” SRL privind scutirea de la plata taxei de stat în mărime de 24 375 lei. S-a scutit parțial

„Universal – Farm” SRL de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 16875 lei. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de „Universal – Farm” SRL, apelantului fiind acordat termen până la 21 martie 2018, ora 11:00, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 7 500 lei.

Colegiul menționează că instanța de recurs la examinarea recursului împotriva încheierii instanței de apel, verifică în exclusivitate respectarea normelor procesuale la emiterea încheierii atacate.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC „în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei”.

Așadar, din sensul normei de drept citate rezultă că, persoana fizică/juridică urmează să probeze situația materială precară și imposibilitatea achitării taxei de stat. Colegiul menționează că, chestiunea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat urmează a fi soluționată în lumina situației materiale a solicitantului, ținând cont de valoarea acțiunii cât și de probele prezentate în acest sens.

Astfel, studiind cererea de scutire de la achitarea taxei de stat înaintată de „Universal-Farm”, Colegiul reține că persoana juridică, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, urmează să probeze lipsa mijloacelor financiare, prezentând probe pertinente în acest sens. În calitate de probă pot servi: informația de la Inspectoratul fiscal privind existența și situația conturilor bancare, dărilor de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la SA “Registru” privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate etc. În cadrul aprecierii situației materiale se va lua în considerare: valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, valoarea acțiunii, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, făcându-se o concluzie din ansamblul probelor prezentate.

Cu referire la speța dedusă judecății, Colegiul coroborând înscrisurile prezentate instanței de apel în vederea scutirii de la plata taxei de stat, având în vedere că SC „Universal-Farm” SRL dispune de active în valoare de 9 382 624 lei, consideră că situația materială a persoanei juridice îi permite să achite taxa de stat în cuantum de 7 500 lei. Or, înscrisurile prezentate în susținerea cererii de scutire, au capacitatea de a demonstra doar necesitatea scutirii parțiale de la plata taxei de stat.

În această privință, CtEDO amintește că ea nu a exclus niciodată posibilitatea ca interesele unei bune administrări a justiției să poată justifica impunerea unei restricții financiare în accesul unei persoane la justiție (cauza Tolstoy – Miloslavski vs Regatul Unit, hotărârea din 13.07.1995, și Kreuz vs Polonia, hotărârea din 19.01.2001). Cu toată marja de apreciere de care dispune Statul în materie, Curtea subliniază că o limitare a accesului la justiție nu se împacă cu art. 6 § 1, decât dacă ea tinde către un scop legitim și dacă există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat. În particular, având în spirit principiul conform căruia Convenția are scopul de a proteja drepturi care nu sunt teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective, Curtea reiterează că suma costurilor, apreciată în lumina circumstanțelor unui caz dat, înțelegând aici și solvabilitatea solicitantului și faza procedurii prin care restricția

în chestiune îi este impusă, sunt factori de care trebuie ținut cont pentru a determina faptul dacă persoana respectivă a beneficiat de dreptul de acces la justiție, sau dacă, din cauza sumei totale a cheltuielilor, accesul la justiție a fost restrâns până în punctul în care accesul la justiție s-a găsit atins în esența lui.

Astfel, în accepțiunea jurisprudenței contenciosului european dreptul la justiție nu este absolut. El se pretează la limitări, pentru că el comandă, chiar prin natura sa, o reglementare din partea statului, care are alegerea mijloacelor de a se ajunge la atingerea acestui scop. CtEDO nu exclude posibilitatea ca interesele unei bune administrări a justiției să poată justifica impunerea unei restricții financiare în privința accesului unei persoane la justiție, dar numai cu respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat (cauza Weissman vs România, hotărârea din 24.05.2006).

În concluzie, Colegiul menționează că apelantul bucurându-se de facilitatea scutirii parțiale de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, taxa în cuantum de 7 500 lei, reieșind din factorii descriși *supra*, nu restrânge accesul la justiție, nefiind un impediment neproporțional cu scopul bunei administrări a justiției.

Reieșind din cele menționate, Colegiul consideră necesar de a respinge recursul declarat de „Universal-Farm” SRL prin intermediul avocatului Andrei Botnari și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, or aceasta este legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Universal-Farm”, prin intermediul avocatului Andrei Botnari.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Universal – Farm” SRL împotriva ÎCS „Raiffeisen Leasing” Societatea cu răspundere limitată cu privire la încasarea prejudiciului material și restituirea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță